

**MILJØGODKENDELSE
AF HUSDYRBRUGET
FREDERIKSBERGVEJ 60,
8983 GJERLEV**

Registreringsblad - Miljøgodkendelse

Hovedmatrikelnr.	31b Gjerlev by, Gjerlev
Cvr. nr.	26125871
Ejer af landbruget og driftsansvarlig	Gårdejer Niels Martin Vestergaard
Ansøger	Gårdejer Niels Martin Vestergaard
Godkendelsesbetegnelse	§16a: IE svinebrug > 2.000 stipladser til svinesvin (over 30 kg)
Tilsynsmyndighed:	Randers Kommune
Sagsnummer	09.17.19-P19-5-22
Sagsbehandler	Anni Nielsen
Godkendelses dato	13. januar 2023

Indhold

Registreringsblad - Miljøgodkendelse.....	2
Resumé	5
Generelle forhold.....	5
Vilkår for godkendelse	8
Generelt	8
Anlæg.....	8
Bygningsudformning og placering	8
Beplantning.....	8
Produktionsareal og staldindretning	8
Gylleforsuring.....	9
Gødningsopbevaring og -håndtering	9
Lugt	10
Støj.....	10
Fluebekæmpelse.....	11
Råvarer og hjælpestoffer	11
Affald.....	12
Ophør	12
KOMMUNENS VURDERING	13
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	14
Placering	18
Natur	19
Lugt	21
Støv	23
Støj.....	24
Rystelser.....	24
Transport/vejforhold	25
Lys	26
Fluer og skadedyr.....	26
Afstandskrav	26
Restvand / overfladevand.....	28
Råvarer og hjælpestoffer	29
Affald.....	30

Ophør	30
Offentliggørelse	31
Offentliggørelse af ansøgningen	31
Partshøring.....	31
Offentliggørelse af godkendelsen	32
Klagevejledning.....	32
Bilag:	33

Resumé

Husdyrbruget har ansøgt om miljøgodkendelse af en smågrise- og slagtesvineproduktion.

Denne miljøgodkendelse omhandler godkendelse efter stipladsmodellen. Der godkendes to nye stalde på henholdsvis 2.750 m² og 3.100 m², to overdækkede gyllebeholdere på hver 5.000 m³ og to kornsiloer.

Med de eksisterende staldbygninger og gyllebeholdere vil der efter udvidelsen være 5 stalde med et samlet produktionsareal på 6.370 m², 4 gyllebeholdere med en samlet kapacitet på 12.800 m³ og to siloer (se situationsplan bilag 1).

Miljøgodkendelse efter stipladsmodellen betyder, at der må produceres det antal slagtesvin og smågrise, der efter dyrevelfærdsreglerne kan være på produktionsarealet.

Husdyrbruget har flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) og er derfor omfattet af IE-direktivet. For IE-husdyrbrug gælder en række særregler udover vilkår i denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen stiller bl.a. vilkår om staldtype, dyretype og produktionsarealer. Der er endvidere stillet krav om gylleforsøringsanlæg og overdækning af de nye gyllebeholdere.

På baggrund af de stillede vilkår i miljøgodkendelsen, særregler for IE-brug og de generelle regler for husdyrbrug vurderer Randers Kommune, at husdyrbruget på Frederiksbergvej 60 ikke vil give anledning til uacceptable påvirkninger af omgivelserne, og at husdyrbruget vil kunne drives uden væsentlige gener, når driften sker i overensstemmelse med disse regler.

Generelle forhold

Randers Kommune godkender i henhold til § 16a, stk. 2 i Husdyrloven¹ svinebruget Frederiksbergvej 60. Godkendelsen gives på betingelse af, at de nærmere fastsatte vilkår i miljøgodkendelsen overholdes.

Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser. Øvrig lovgivning - f.eks. den til enhver tid gældende

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Godkendelsesbekendtgørelse², Husdyrgødningsbekendtgørelse³ og Gødningsanvendelsesbekendtgørelse⁴ skal også overholdes og særlig bemærkes:

- At en godkendelse efter Husdyrlovens § 16 a, stk. 2 og 4 skal revurderes, når EU-Kommissionen offentliggør en ny BAT-konklusion.
- At IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, jf. § 42 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal oplære personale, jf. § 43 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab, jf. § 44 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal opfylde fodringskrav og anvende teknikker for reducere den samlede mængde kvælstof og fosfor, jf. § 46 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal anvende energieffektiv belysning, jf. § 47 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal reducere støvemissioner fra staldanlæg, jf. § 48 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-brug straks underretter kommunen ved manglende overholdelse af vilkår og krav, jf. § 49 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-brug årligt skal indsende informationer til kommunen, jf. § 50 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At der på arealer hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal foretages effektiv rengøring efter endt ophold (eks. udleveringsrum og service- og gangarealer m.v.), jf. § 38 i Godkendelsesbekendtgørelsen.

Ud over miljøgodkendelsens vilkår og de generelle regler, skal driftsansvarlige desuden være opmærksom på følgende:

- At grundlaget for godkendelsen er den sidst indsendte ansøgning, skema nr. 233280, version 4.

² Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1142 af 10. juli 2022 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.

- At ændring, etablering, eller reovering af bygninger, pladser, siloer, opbevaringstanke. m.v. i forhold til sidst indsendte ansøgning skal anmeldes til kommunen.
- At øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser skal indhentes separat, herunder byggetilladelse samt udlednings- og nedsivningstilladelse til regnvand.
- At der er en udnyttelsesfrist på 6 år fra godkendelsen er meddelt.
- At godkendelsen betragtes som udnyttet når evt. byggeri er afsluttet, samt ved enhver ændring, som er i overensstemmelse med godkendelsen, dvs. både ved hel og delvis udnyttelse af godkendelsen.
- At alle vilkår er gældende fra det tidspunkt, godkendelsen er udnyttet, medmindre andet er angivet.
- At godkendelsen eller dele heraf til hver en tid kan bortfalde, hvis den ikke har været udnyttet i en sammenhængende periode på 3 år.
- At første revurdering af miljøgodkendelsen skal foretages 8 år efter godkendelsens dato. Herefter vil godkendelsen blive taget op til revurdering mindst hvert 10. år.

Vilkår for godkendelse

Generelt

1. Husdyrbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer der fremgår af vilkårene.

Anlæg

Bygningsudformning og placering

2. Bygningsflader og tage må ikke udføres i reflekterende materialer. Farver på bygningsdele og tage skal være dæmpede og svare til eksisterende stalde.
3. Der må ikke opsættes reklamer på nogen af bygningsdelene.
4. Terrænet må maksimalt forhøjes 1 m i den sydlige ende af det areal, hvor Stald 4 og Stald 5 placeres.

Beplantning

5. Der skal etableres beplantning til sløring af hele anlægget i henhold til oversigtsplan bilag 2. Beplantningen skal være etableret senest den 31. december året efter opførelse af stalde og gyllebeholdere. Beplantningen skal minimum være 3-rækket og bestå af løvtræarter og buske, der er naturligt hjemmehørende i området.
6. Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.

Produktionsareal og staldindretning

7. Den maksimale størrelse og fordeling af produktionsarealer og staldsystemer skal være i overensstemmelse med tabel 1 og stald-tegninger, bilag 3:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	1.557	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 50 – 75 % fast gulv	895
Stald 2	434	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	284

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 3	498	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	368
Stald 4	2.747	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	2.226
Stald 5	3.091	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	2.597
Samlet produktionsareal			6.370

Tabel 1: Fordeling af staldsystemer/produktionsarealer i de enkelte stalde

8. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv og smudsbelægning i stalderne fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Gylleforsuring

9. Der skal etableres gylleforsuring i Stald 4 og Stald 5

Gødningsopbevaring og -håndtering

10. Det samlede overfladeareal på husdyrbrugets beholdere til flydende husdyrgødning må ikke overstige 2.813 m².
11. Der skal etableres fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendig skørt på de to nye gylleholdere.
12. Åbning af teltduggene må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
13. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
14. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
15. I forbindelse med påfyldning af gyllevogn må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden, således at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.
16. Ved omlæsning til gyllevogn skal der anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken. Omlæsning til gyllevogn må ikke ske med fastmonteret pumpe eller tømmer med traktorpumpe el.lign., medmindre det sker på en tæt, befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til pumpebrønd el.lign.

17. Husdyrbruget skal altid have en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning inkl. vand fra befæstede arealer, svarende til mindst 9 måneders produktion. Opbevaringskapaciteten kan opfyldes ved skriftlig aftale om opbevaring på anden ejendom.

Lugt

18. Alle luftafkast fra ventilation af staldene skal placeres som angivet på bilag 4.
19. Alle luftafkast fra ventilation i staldene skal forsynes med miljøkryds.
20. Alle luftafkast fra ventilation på Stald 1 skal mindst være 8 m over terræn.
21. Alle luftafkast fra ventilation på staldene 2, 3, 4 og 5 skal være mindst 5,5 m over terræn.
22. Alle luftafkast fra ventilation på staldene 1, 2 og 3 skal have en indre diameter i skorstenstop på maksimalt 0,60 m.
23. Alle luftafkast fra ventilation på staldene 4 og 5 skal have en indre diameter i skorstenstop på maksimalt 0,80 m.
24. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der skønnes at være større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støj

25. Husdyrbrugets bidrag til det udendørs støjniveau målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

Tabel 2: Grænseværdier for støj

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkårene om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at husdyrbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor husdyrbrugets støj under normale forhold er maksimal. Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, *Målinger af ekstern støj* og nr. 5/1993, *Beregning af ekstern støj fra virksomheder* eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

Fluebekæmpelse

26. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste [retningslinjer for fluebekæmpelse](#).

Råvarer og hjælpestoffer

27. Vandforbruget skal minimeres, hvor det er muligt. For at gøre det målbart, skal vandforbruget aflæses og registreres i driftsjournal mindst en gang i kvartalet.
28. Tankning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund uden afløb. Tankning skal ske under opsyn.
29. Spild af olie skal kunne observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
30. Opbevaring og håndtering af råvarer, kemikalier og sprøjtemidler må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.

Affald

31. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald skal gemmes i 5 år og være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Ophør

32. Ved ophør af husdyrproduktionen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet i en miljømæssig forsvarlig tilstand. F.eks. skal der ske en fuldstændig tømning af husdyrgødning i stalde, gyllebeholdere mv. og ske bortskaffelse af fodermidler, døde dyr og medicin.

KOMMUNENS VURDERING

Husdyrbruget har ansøgt om miljøgodkendelse af en smågrise- og slagtesvineproduktion.

Denne miljøgodkendelse omhandler godkendelse efter stipladsmodellen. Der godkendes to nye stalde på henholdsvis 2.750 m² og 3.100 m², to overdækkede gyllebeholdere på hver 5.000 m³ og to kornsiloer hver med en højde på 20 m og en diameter på 17 m.

Med de eksisterende staldbygninger og gyllebeholdere vil der efter udvidelsen være 5 stalde med et samlet produktionsareal på 6.370 m², 4 gyllebeholdere med en samlet kapacitet på 12.800 m³ og 2 siloer (se situationsplan bilag 1).

Husdyrbruget har ansøgt om flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) og er derfor omfattet af IE-direktivet. Det er oplyst, at der forventes en produktion af 6.000 smågrise og 37.000 slagtesvin.

Husdyrbrugets produktionsrettighed på 395 årssøer, 5.750 smågrise og 4.650 polte er tidligere fastlagt i miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 11 fra den 20. maj 2009, tillæg til miljøgodkendelsen fra den 11. august 2010 og den 22. august 2016.

Miljøgodkendelse efter stipladsmodellen betyder, at der må produceres det antal smågrise og slagtesvin, der efter dyrevelfærdsreglerne kan være på produktionsarealet.

Husdyrbrugets emission af ammoniak beregnes ud fra størrelsen af produktionsarealet i staldene, samt overfladearealet af husdyrbrugets lagre af gødning. Husdyrbrugets emission af lugt beregnes alene ud fra størrelsen af produktionsarealet i staldene. Produktionsarealet er det areal i staldene, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Service- og gangarealer kan, men skal ikke medregnes. I den forbindelse har kommunen foretaget en vurdering af, hvilke arealer der skal medregnes i produktionsarealet (Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. C).

Det bemærkes, at kommunen (jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 2) ved vurderingen skal inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

De eksisterende stalde og gyllebeholdere er opført for mere end 8 år siden. I forbindelse med tillæg til udvidelse af poltestalden i 2016 er der sket øget anvendelse af gyllekøling. Miljøpåvirkningen er således mindre i "nudrift" i forhold til "8 års-drift".

Staldene, Drægtig 1 og Drægtig 2 og Farestald tages ud af drift, og en drægtighedsstald ændres til slagtesvinestald.

Udover produktionen på dette husdyrbrug har ansøger husdyrproduktion på en række andre ejendomme. Der er tale om adskilte husdyrbrug på hver deres selvstændige ejendomme. Randers Kommune har derfor vurderet, at denne miljøgodkendelse ikke skal omfatte produktionen på de øvrige ejendomme.

Ansøgning om miljøgodkendelse skal bl.a. omfatte en miljøkonsekvensrapport, jf. § 4 i Godkendelsesbekendtgørelsen. Det er Randers Kommunes vurdering, at oplysninger og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten lever op til kravene i Husdyrbruqløven. Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 5.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for anvendelse af bedst tilgængelig teknik. Randers Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget med de generelle krav og de stillede vilkår i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Ammoniak og staldindretning

I ansøgningssystemet, Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning af det emissionsniveau (BAT-krav) for ammoniak, der er opnåeligt ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi. Der beregnes et samlet BAT-krav for husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningslagre) ud fra emissionsfaktorerne i Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Det samlede BAT-krav (inkl. lagre) er beregnet til 8.349 kg N/år. Husdyrbruget vurderes at leve op til det beregnede BAT-niveau, da husdyrbrugets samlede ammoniakfordampning er beregnet til 6.108 kg N/år, jf. ansøgningssystemet, Husdyrgodkendelse.dk.

Det er en forudsætning for ammoniakberegningerne, at husdyrbrugets stald er indrettet med de oplyste staldsystemer. Det er desuden en forudsætning, at størrelsen og fordelingen af husdyrbrugets produktionsareal, at der etableres gylleforsuring i de nye stalde, at areal af opbevaringslagre er i overensstemmelse med det oplyste, samt at der etableres overdækning af de to nye gyllebeholdere. Der er stillet vilkår i overensstemmelse hermed. Krav ved anvendelse af svovlsyrebehandling af gylle i svinestalde (staldforsuring) fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

Endelig er det en forudsætning, at der er en god staldhygiejne, hvilket også stilles som vilkår.

Det bemærkes, at såfremt projektet ikke gennemføres, er det ikke en miljøgodkendelse til ændring af den eksisterende drægtighedsstald, da BAT-kravet er opfyldt af teknologi tilknyttet de nye stalde og nye gyllebeholdere.

Ernæringsmæssig styring

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til IE-husdyrbrug om at reducere fosfor og kvælstofudskillelsen ved anvendelse af forskellige teknikker.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at der bl.a. anvendes fasefodring, og at der tilsættes fytase til foderet. Der foretages E-kontrol minimum en gang i kvartalet for at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår til fodringskrav.

Håndtering af foder (formaling, blanding og opbevaring)

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at der anvendes hjemmeblandet vådfoder. Foderet opbevares i siloer og foderlade.

Randers Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende opbevaring af foder svarer til den bedst tilgængelige opbevaringsteknik. Der stilles derfor ikke yderligere krav til håndtering af foder.

Opsamling og opbevaring af husdyrgødning

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Husdyrbruget forventer at producere ca. 20.000 m³ gylle om året. Gyllen opbevares i ejendommens gyllebeholdere på 600 m³ og 2.200 m³ og de to nye beholdere på hver 5.000 m³ i alt 12.800 m³. Hertil kommer ca. 1.800 m³ i kanalerne. Desuden er der overskydende kapacitet på ansøgers andre ejendomme.

Randers Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende opbevaring af husdyrgødning svarer til den bedst tilgængelige opbevaringsteknik. Således er gylletanke bl.a. omfattet af beholderkontrol minimum hver 10. år.

Husdyrbruget har herudover valgt at etablere fast overdækning på de to store gyllebeholdere, der yderligere reducerer ammoniakfordampningen og tilførsel af regnvand.

Randers Kommune vurderer, at der på husdyrbruget bør være en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder. Dette for at undgå udkørsel af gylle under vejrmæssige forhold, som ikke egner sig til udbringning.

Den samlede opbevaringskapacitet er beregnet til 8,7 mdr. ($14.600/20.000*12$). Kommunen har stillet vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet, for at fastholde en miljømæssig forsvarlig opbevaringskapacitet. Opbevaringskapaciteten kan opfyldes ved skriftlig aftale om opbevaring på anden ejendom.

Tømning af gyllebeholder til gyllevogn sker med sugestuds. Ved tømning af gyllebeholdere med fastmonterede pumper eller traktorpumpe er der ved overførslen til gyllevogn risiko for spild af flydende husdyrgødning og forøget risiko for uheld. Randers Kommune har derfor stillet vilkår om, at overpumpning af gylle til gyllevogn skal ske via hydraulisk sugekran på gyllevognen. Hvis der ønskes anvendt pumper, der er fastmonteret på gyllebeholdere eller traktorpumpe med pumperør, der er ført ud over beholderkanten, skal der ved gyllebeholderne etableres en befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til opsamlingsbeholder.

Udbringning af husdyrgødning

Ved udbringning af husdyrgødning gælder ifølge dansk lovgivning, at der skal udarbejdes mark- og gødningsplan for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til grundvandet. I den forbindelse afstemmes gødningsmængden i forhold til afgrødens næringsstofkrav og forhold som forfrugtsværdi, jordbundstype og kunstvanding inddrages. Herudover gælder at der i perioder, hvor risikoen for udvaskning er stor, ikke må ske udbringning af husdyrgødning. Randers Kommune vurderer, at disse regler sikrer, at udbringningen sker i overensstemmelse med bedst tilgængelige udbringningsteknologi.

For så vidt angår risici for afstrømning af næringsstoffer til overfladevand gælder tillige en række generelle regler, herunder krav om udlæg af bræmmer langs vandløb, forbud mod udbringning under vejrlig, hvor der er risiko for overfladisk afstrømning og forbud mod udbringning på stærkt skrånende arealer mod overfladevand. Randers Kommune vurderer, at disse regler sikrer, at udbringningen sker i overensstemmelse med bedst tilgængelig udbringningsteknologi.

Endelig gælder en række generelle regler, der minimerer ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning, herunder krav om at udbringning af gylle som minimum skal ske ved slangeudlægning og krav om, at husdyrgødning på sort jord skal nedbringes senest 6 timer efter udbringning. Endvidere skal gylle nedfældes på alle marker med sort jord og græs, eller der skal anvendes anden teknik eller teknologi i henhold til bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens.

Energiforbrug

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til IE-husdyrbrug om at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i Bygningsreglementet.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for det forventede energiforbrug og om energibesparende foranstaltninger.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår til energiforbruget.

Vandforbrug

Driften af IE-husdyrbrug skal jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1, nr. 9 tilrettelægges så vandforbruget minimeres mest muligt. Randers Kommune har på den baggrund stillet vilkår om registrering af vandforbruget.

Randers Kommune vurderer desuden, at husdyrbruget har fokus på at reducere vandforbruget bl.a. ved, at drikkevandsinstallationerne efterses jævnligt og eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Opbevaring af døde dyr

Opbevaringsplads for døde dyr fremgår af situationsplan (bilag 1). Døde dyr opbevares ved maskinhus indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA.

Randers Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende opbevaring af døde dyr svarer til den bedst tilgængelige opbevaringsteknik. For at hindre smittespredning skal døde dyr opbevares på en opbevaringsfacilitet indtil afhentning. Opbevaringsfaciliteten skal placeres ved fast tilkørselsvej, i passende afstand til offentlig vej, produktionsbygninger og arealer med produktionsdyr. Endelig er der fastsat regler for hvornår tilmelding til afhentning skal ske.

Management

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til IE-husdyrbrug om at oplære personale om bl.a. relevant lovgivning, transport og udbringning af gødning, og reparation af og vedligeholdelse af udstyr.

For IE-husdyrbrug er der endvidere krav om at udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget og for udarbejdelse af en beredskabsplan for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for en række ledelses- og kontrolrutiner, der vurderes at medføre mindst mulig miljøbelastning og færrest muligt gener for omgivelserne. Desuden er ansøgningen vedlagt en beredskabsplan.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til management.

Miljøledelse

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til IE-husdyrbrug om at have et miljøledelsessystem.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for miljøledelsessystem, og om at miljøledelse allerede er indført på husdyrbruget. Desuden er ansøgningen vedlagt en plan for miljøledelsessystem.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til miljøledelse.

Indberetning til kommunen

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til, at IE-husdyrbrug en gang årligt skal indsende informationer til kommunen vedrørende logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbøger for gennemførte kontroller og dokumentation for fodringskontrol.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at ansøger fører en række egenkontroller på ejendommen.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til egenkontrol.

Placering

I forhold til Retningslinjerne i Kommuneplan 2021 er husdyrbrugets anlæg beliggende

- i et område, som er udpeget som landbrugsområde,
- inden for særlige landskabelige interesseområder,
- uden for geologiske- eller kulturhistoriske interesseområder,
- uden for kirkebyggelinjer, fredninger, skovbyggelinjen, strandbeskyttelseslinjen, sø- og åbeskyttelseslinjen, fortidsmindebeskyttelseslinjen og beskyttede sten- og jorddiger,
- uden for lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,
- uden for naturområder og mulige naturområder, herunder også internationale naturbeskyttelsesområder.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for de landskabsmæssige og planmæssige forhold, herunder at der etableres afskærmende beplantning.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

I områder med landskabelig interesse skal det i forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug sikres, at byggeri tilpasses landskabet.

Set fra Frederiksbergvej stiger terrænet op mod ejendommen, således ejendommen fremstår synligt i landskabet. Ved udvidelse af anlægget med to nye stalde, gyllebeholdere og siloer vurderer Randers Kommune, at ejendommen vil blive et markant synligt anlæg i landskabet.

For at tilpasse ejendommen i landskabet vurderer Randers Kommune, at byggeriet skal optage terrænforskelle fremfor kun at hæve terrænet i den ene ende af de planlagte stalde. Terrænforskellen er på 3 – 4 m fra nord til syd i det område, hvor de nye stalde skal placeres. Der tillades max. 1 m forhøjelse af terrænet. Desuden skal byggeriet være i afdæmpede farver som passer med det eksisterende byggeri.

Med et bevaringsværdigt landskab vurderes det endvidere, at anlægget skal skærmes med beplantning. Der er på ejendommen allerede nogle beplantninger, som med fordel kan bindes sammen med en afskærmende beplantning omkring de nye bygninger. Bilag 2 ses placeringen af den nye beplantning.

Randers Kommune vurderer, at der med den valgte placering af nye bygninger er tilstræbt at undgå unødige bygningsspredning. Det er vurderet, at det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendomsdrift som landbrugsejendom. Det er lagt vægt på, at byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion og har en sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til størrelsen af det ansøgte dyrehold. De eksisterende stalde på ejendommen, som tages ud af drift, vurderes ikke egnet til den fremtidige drift af slagtesvineproduktion.

Randers Kommune vurderer endvidere, at der under hensyntagen til intern logistik, afstandskrav m.v. ikke findes bedre alternativer til placering af de nye bygninger, gyllebeholdere og siloer.

Natur

For projektet gælder følgende:

- Ammoniakemissionen fra det samlede anlæg, herunder lagre af husdyrgødning er beregnet til 6.108 kg N/år i ansøgt drift, 2.986 kg N/år i nudrift og 3.299 kg N/år i 8 års-drift.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturarealer af typen kategori 1-natur (overdrev og rigkær ved Kastbjerg Ådal) ligger ca. 2,7 - 3 km fra staldanlægget.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 2-natur (overdrev m506-01-ov) ligger ca. 1,6 km nordvest for staldanlægget.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 3-natur (potentiel ammoniak følsom skov) ligger ca. 700 m sydøst for staldanlægget.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for naturkategorierne og beskyttede bilag IV-arter.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det generelle beskyttelsesniveau

Husdyrbrugloven fastlægger, at husdyrbrug maksimalt må totalbelaste kortlagte habitatnaturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1-natur) med 0,7 kg N/ha år, 0,4 kg N/ha år eller 0,2 kg N/ha år, afhængig af kumulation med andre husdyrbrug i nærområdet. Totaldepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,1 kg N/ha år. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 1-natur.

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en totaldeposition på 1,0 kg N/ha år. Totaldepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,1 kg N/ha år. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 2-natur.

For øvrige heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere. Merdepositionen af ammoniak på potentiel ammoniakfølsom skov sydøst for anlægget er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,3 kg N/ha år. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 3 natur.

For øvrig natur omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke omfattet af ovennævnte kategorier, gælder, at udvidelsen ikke må medføre en tilstandsændring. Nærmeste § 3-naturområde er en sø beliggende på ejendommen umiddelbart nord for de eksisterende gyllebeholdere. Merdepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,9 kg N/ha år. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af søen.

Skærpet beskyttelsesniveau

Påvirkninger fra staldanlægget:

Randers Kommune vurderer, at ammoniakdepositioner, som er lavere end Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau ikke giver anledning til en væsentlig miljøpåvirkning, og at der derfor ikke er grundlag for at skærpe Husdyrbruglovens afskæringskriterier for kvælstofbelastning af naturarealer.

Med hensyn til arter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, vurderer Randers Kommune, at der fra staldanlægget ikke vil ske en væsentlig påvirkning af disse arters levesteder, yngle- eller rasteplasser. Der er registreret stor vandsalamander i søen tæt på anlægget. Etablering af det ansøgte anlæg, herunder en merdeposition i søen

på 0,9 kg N/ha/år vurderes ikke at forårsage skadelig virkning på bestanden af bilag IV-arter eller at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de nævnte arter. Randers kommune lægger vægt på, at der ikke opføres anlæg i et yngle – eller rasteområde, og at der er mere end 50 m fra de planlagte siloer og mere end 100 m mellem de planlagte stalde, gyllebeholdere og det potentielle yngle- eller rasteområde som søen udgør for stor vandsalamander.

Lugt

Ansøgningssystemet beregner, ud fra Husdyrbruglovens afskæringskriterier, en nødvendig minimumsafstand til byzone, beboelse i samlet bebyggelse og til beboelse udenfor samlet bebyggelse (lugtgenæafstande). Beboelser som ejes af ansøger selv og beboelser med landbrugspligt er ikke omfattet af Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau. Samtidig beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, hvor afstanden fra de enkelte stalde/staldafsnit til de før nævnte boligområder vægtes i forhold til lugtafgivelsen. Se tabel 3.

	Lugtgenæafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Adresse / by
Byzoneområde:	1.410 m	1.317 m	Gjerlev
Beboelse i samlet bebyggelse	1.103 m	1.216 m	Munkebovej 9
Beboelse uden for samlet bebyggelse	602 m	408 m	Stolsbjergvej 20
	482 ¹ m	409 m	Frederiksbergvej 64
	492 ¹ m	437 m	Frederiksbergvej 53

Tabel 3: Lugtgenæafstand sammenholdt med vægtet gennemsnitsafstand.

¹ *Lugtgenæafstanden er reduceret pga. staldanlæggets placering nord for nabobeboelse.*

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for lugtemissionen.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Nærmeste beboelse i samlet bebyggelse (Munkebovej 9) er beliggende længere væk end genæafstanden. Ifølge tabel 3 overholder det ansøgte projekt derimod ikke Husdyrbruglovens lugtgenekriterium (maksimal lugtkoncentration på 5 OU_E/m³) i byzone (Gjerlev) og lugtgenekriterium (maksimal lugtkoncentration på 15 OU_E/m³)

ved nærmeste beboelse uden for samlet bebyggelse (Stolsbjergvej 20, Frederiksbergvej 53 og 64) beregnet efter Miljøstyrelsens lugtmodel (Ny).

Ansøger kan erstatte beregningerne i ansøgningssystemet med en konkret spredningsberegning efter OML-modellen udarbejdet af Aarhus Universitet. OML-modellen (Operationel Meteorologisk Luftkvalitetsmodel) er mere nøjagtig, fordi der kan beregnes på faktiske værdier for nøgleparametre som produktionsarealets størrelse, ventilationens placering, udformning (afkasthastighed, diameter) og afkasthøjde, kildestyrke, samt staldtemperatur.

Udbredelsen af lugt til omgivelserne i OML-modellen, kan ses i OML-resultatfilen (bilag 4, side 6). Der er anvendt en beregnet ruhedslængde på 0,1 jf. formel i miljøstyrelsens digitale vejledning (WIKI). I den anvendte OML-model (v. 6.20) anvendes vejrdato for 10 år. Som beskrevet i WIKI skal beregningsresultaterne i denne model tolkes skarpt. Skarp tolkning betyder, at lugtgenekriteriet for byzone ($5 \text{ OU}_E/\text{m}^3$), og beboelse uden for samlet bebyggelse ($15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$) kun skal være opfyldt i den retning og afstand (fra modellens vægtede lugtcentrum) hvor byzone og beboelser uden for samlet bebyggelse er beliggende.

Gjerlev (fremtidig byzone) ligger i retning 95° (øst) og i en afstand af 1.313 m fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum. Ifølge OML-resultatfilen er lugtkoncentrationen $4 \text{ OU}_E/\text{m}$ i retning 95° i en afstand af 1.313 m fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum, og dermed er Husdyrbruglovens lugtgenekriterie overholdt.

Beboelserne uden for samlet bebyggelse, Stolsbjergvej 20, Frederiksbergvej 64 og Frederiksbergvej 53 ligger inden for følgende retning og afstand fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum:

- Stolsbjergvej 20 – 260° og en afstand på 409 m.
- Frederiksbergvej 64 – 200° og en afstand på 406 m.
- Frederiksbergvej 53 – 120° og en afstand på 433 m.

Ifølge OML-resultatfilen er lugtkoncentrationen følgende:

- $10 \text{ OU}_E/\text{m}$ i retning 260° i en afstand af 409 m fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum.
- $9 \text{ OU}_E/\text{m}$ i retning 200° i en afstand af 406 m fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum.
- $11 \text{ OU}_E/\text{m}$ i retning 120° i en afstand af 433 m fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum.

Husdyrbruglovens lugtgenekriterie er således overholdt, da lugtgenekriteriet på $15 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ ikke er overskredet.

Det er en forudsætning for overholdelse af lugtgenekriterierne, at der sættes "miljøkryds" i alle ventilationsafkast. Effekten af miljøkryds er indregnet i OML-

modellen som en 15 % reduktion af afkastenes indre diameter. Reduktion af den indre diameter giver en beregningsmæssig forøgelse af afkasthastigheden på 40 %. Reduktion af diameteren øger afkasthastigheden og dermed lugtspredningen. Det er en forudsætning, at afkastene placeres som angivet på oversigtsplan (bilag 4), og at afkastenes diameter og højde fastholdes, hvilket også er stillet som vilkår.

Herudover bemærkes, at der periodisk kan forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle, som efter kommunens opfattelse almindeligvis må accepteres i landbrugsområder. For at begrænse periodiske lugtgener for de nærmeste nabobeboelser, er der dog stillet skærpende vilkår om, at omrøring af gylle ikke må finde sted lørdag, søn- og helligdage, og at omrøring kun må finde sted umiddelbart forud for udbringning eller i forbindelse med etablering af flydelag på gyllebeholderne.

Husdyrbrugets øvrige aktiviteter vurderes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Det er Randers Kommunes samlede vurdering, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener hos naboerne.

Støv

På husdyrbruget er de primære støvkilder:

- Staldventilation
- Transport
- Markarbejde
- Indblæsning af tilskudsfoder

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for støvemissioner.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Der er etableret overbrusningsanlæg i alle staldene, hvilket Randers Kommune vurderer opfylder kravet i Godkendelsesbekendtgørelsen om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg.

Det vurderes, at der ikke umiddelbart foregår aktiviteter på husdyrbruget, som kan give anledning til væsentlige støvgener. I forbindelse med høst og ved transport af korn/foder kan der dog være periodiske støvgener.

Husdyrbruget og nabobeboelserne i umiddelbar nærhed, ligger i et område, der ifølge Randers Kommuneplan 2021 er udpeget som landbrugsområde. Gener fra landbrug i disse områder må, efter Randers Kommunes opfattelse, i reglen accepteres, hvis de kan henføres til almindelige landbrugsaktiviteter. Randers Kommune vurderer, at støv fra husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omboende.

Støj

På husdyrbruget forekommer primært følgende støjklider:

- Foderanlæg
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for støjemissioner.

Afstanden fra nærmeste driftsbygning til nabo er ca. 300 m. Indkørslen til ejendommen fra Frederiksbergvej er beliggende ca. 180 m fra naboejendommene og indkørslen fra Stolsbjergvej er beliggende ca. 300 m fra naboejendommene.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Husdyrbruget og nabobeboelserne ligger som tidligere nævnt i et område, der ifølge Kommuneplan 2021 for Randers Kommune er udpeget som landbrugsområde.

Staldanlæg ligger i god afstand til naboer, og husdyrbruget vurderes ikke at give anledning til et støjniveau, der er højere, end der almindeligvis må forventes i et landbrugsområde.

Umiddelbart vurderes, at støjkliderne vil kunne overholde støjgrænserne for "Type 3 - Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Det bemærkes, at disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Randers Kommune har stillet vilkår om maksimal støjbelastning i overensstemmelse med de anbefalede støjgrænser for at fastholde anlægget på et acceptabelt støjniveau for normale landbrugsaktiviteter.

Rystelser

Der kan muligvis forekomme vibrationer fra køretøjer i forbindelse med transporter. Der er redegjort for rystelser i miljøkonsekvensrapporten.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det vurderes ikke aktuelt at stille krav til lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.

Transport/vejforhold

Transporter til og fra staldanlægget fordeler sig primært på følgende typer:

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal pr. år	Antal pr. år
Transport af foder	104	52
Korn	40	260
Transport af smågrise	10	55
Afhentning af slagtesvin	26	175
Afhentning af døde dyr	52	104
Udbringning – gylle	230	800
Affald	26	26
Transporter i alt	488	1472

Transporterne vil hovedsagelig foregå ad den offentlige vej, Frederiksbergvej. Enkelte transporter med bl.a. husdyrgødning vil foregå ad den private fællesvej, Stolsbjergvej.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for transporten.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det samlede antal transporter vurderes at være af begrænset omfang. Det vurderes endvidere, at indkørslerne til ejendommen ligger hensigtsmæssig i forhold til nabobeboelser. Randers Kommunes vurderer således, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener fra transport og trafik.

Det bemærkes, at færdsel på offentlig vej, herunder også privat fællesvej ikke kan reguleres i miljøgodkendelsen, men reguleres af Færdselsloven og håndhæves af politiet.

Lys

Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning, men der forekommer ingen kraftig udendørs belysning.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for lysforholdene.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Da der udelukkende forekommer almindelig udendørs belysning og ikke opsættes kraftige projektører til belysning af bygninger, pladser m.v., vurderes der ikke, at opstå væsentlige lysgener for naboer eller trafik. Desuden vil den afskærmende beplantning også hindre, at der opstår lysgener.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at fluer og skadedyr vil blive bekæmpet i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Fluer i store mængder kan give anledning til gener hos naboer. For at undgå masseforekomster af fluer er det afgørende, at der på produktionsanlægget er en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne.

Erfaringsmæssigt opstår større forekomst af fluer typisk på landbrug med dybstrølesystemer og på utildækkede møddinger. Da husdyrproduktionen ikke anvender dybstrølesystemer, vurderer Randers Kommune, at risikoen for væsentlige fluegener er begrænset. Randers Kommune har stillet fastholdelsesvilkår om at fluebekæmpelse skal ske efter de gældende retningslinjer.

Afstandskrav

Ifølge Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen må stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg og ensilagepladser, ikke etableres inden for nærmere fastsatte afstande, jf. tabel 4.

Afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse eller ændring, der medfører øget forurening. Afstandskravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21 gælder for etablering af beholdere til flydende husdyrgødning.

	Faktisk afstand	Min. krav til afstand
Husdyrlovens § 6: Nabobeboelse, byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område til boliger	Ca. 300 m.	50 m
Husdyrlovens § 7: Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper	> 1.000 m	10 m
Husdyrlovens § 8: Ikke-almene vandforsyningsanlæg	> 100 m	25 m
Husdyrlovens § 8: Almene vandforsyningsanlæg	>1.000 m til Gjerlev Vandværk	50 m
Husdyrlovens § 8: Vandløb (herunder dræn) og søer	<ul style="list-style-type: none"> • >150 m til vandløb • Ca. 110 m til sø • > 15 m til dræn iflg. ansøger 	15 m
Husdyrlovens § 8: Offentlig vej og privat fællesvej	200 m til Frederiksbergvej 160 m til Stolsbjergvej	15 m
Husdyrlovens § 8: Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m.	25 m
Husdyrlovens § 8: Beboelse på samme ejendom	Ca. 70 m	15 m
Husdyrlovens § 8: Naboskel	Ca. 170 m	30 m
Husdyrlovens § 8: Åbne vandløb og søer >100 m ²	140 m	100 ¹ m
Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21: Nabobeboelse	310	300 ² m
Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21: § 7 natur	1.800 m	300 ³ m

¹Gælder ved etablering af beholdere til flydende husdyrgødning.

²Gælder ved etablering af beholdere uden "fast overdækning" til flydende husdyrgødning fra svin og pelsdyr.

³Gælder ved etablering af beholdere uden "fast overdækning" til flydende husdyrgødning.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Husdyrlovens § 6:

Ifølge Husdyrbruglovens § 6 er der forbud mod at etablere husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt foretage udvidelser og ændringer af husdyrbrug, hvis det medfører forøget forurening, inden for 50 m fra nabobeboelser, byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger. De planlagte anlæg overholder afstandskravet på 50 m.

Husdyrlovens § 7:

Ifølge Husdyrbruglovens § 7 er der endvidere forbud mod at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug der ligger i en afstand på mindre end 10 meter til nærmere bestemt sårbar natur, jf. Husdyrlovens § 7. Som det fremgår af tabel 4, ligger bygningsdelene mere end 1.000 meter fra sårbar natur.

Husdyrlovens § 8:

Ifølge Husdyrbrugloven § 8 gælder en række afstandskrav til naboskel, vandløb, vandforsyning m.v. Som det fremgår af tabel 4 er alle afstandskrav overholdt.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21:

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21 skal nye beholdere for flydende husdyrgødning fra svin og pelsdyr være forsynet med fast overdækning, hvis de er beliggende mindre end 300 m fra nabobeboelser.

Desuden skal alle nye beholdere for flydende husdyrgødning være forsynet med fast overdækning, hvis de er beliggende mindre end 300 m fra de i Husdyrbruglovens § 7 angivne naturtyper. I stedet for fast overdækning kan der anvendes en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, som en teknologi, der kan erstatte fast overdækning.

De nye beholdere overholder afstandskravene – beholderne etableres dog med overdækning.

På baggrund af ovenstående vurderer Randers Kommune, at projektet er i overensstemmelse med afstandskrav fastsat i Husdyrbruglovens § 6-8 og Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21.

Restvand / overfladevand

Restvand fra bedriften bortskaffes på følgende måde:

- Restvand fra vask af stalde, drikkevandsspild m.v. ledes til gyllesystemet og er inkluderet i normproduktionen af husdyrgødning.
- Tagvand afledes til sø.
- Sanitært spildevand fra staldanlægget ledes til septiktank og nedsivning.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for restvand / spildevandsforholdene.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets håndtering af restvand sker miljømæssigt forsvarligt og har ikke fundet anledning til at stille skærpende vilkår.

Randers Kommune gør dog opmærksom på, at afledning af tagvand fra de nye staldbygninger kræver særskilt tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven.

Det kan ikke forventes, at der vil blive givet tilladelse til at øge udledningen til sø omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Det anbefales, at finde en løsning til nedsivning af tag- og overfladevand.

I forbindelse med etablering af nedsivningsanlæg forudsættes, at anlægget dimensioneres, placeres og udføres således, at der ikke opstår overfladisk afstrømning, overfladegener eller gener i øvrigt. Afstanden fra et evt. nedsivningsanlæg til vandløb, grøfter, dræn, søer og havet skal være mindst 25 meter.

Råvarer og hjælpestoffer

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for opbevaring og håndtering af olieprodukter, sprøjtemidler og kemikalier på husdyrbruget.

- 1.300 l overjordisk ståltank fra 2007. Tanken anvendes til opbevaring af diesel og er placeret i maskinhuset.
- Rengørings- og desinfektionsmidler, konserveringsmidler til foderbrug og medicin og andre hjælpestoffer håndteres og opbevares, så der ikke kan ske utilsigtet udledning til miljøet.
- Der opbevares ikke sprøjtemidler på husdyrbruget.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

IE-husdyrbrug skal jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1, nr. 13 begrænse sin anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen. Randers Kommune har i

overensstemmelse hermed stillet vilkår om opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer.

Ved dieseltankanlæg forekommer hyppigt påfyldning af landbrugsmaskiner med tankpistol med risiko for spild af olie som følge af overløb m.v. Randers Kommune har stillet vilkår om, at tank- og påfyldningssted skal være tæt, befæstet og overdækket. Randers Kommune gør opmærksom på, at opsamlet spild skal bortskaffes som farligt affald, jf. *Randers Kommunes Regulativ for erhvervsaffald*.

Indretning, etablering og drift af olietanke reguleres af Olietankbekendtgørelsen⁵. Randers Kommune vurderer, at Olietankbekendtgørelsens krav til indretning er tilstrækkelig til at minimere risikoen for lækager fra husdyrbrugets olietanke.

Affald

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for affaldsproduktion og ressourceforbrug.

Ejendommens affald består hovedsagelig af tom emballage (papir, pap og plast) og opbevares i container.

Der opbevares ikke spildolie på ejendommen.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

IE-husdyrbrug skal jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1, nr. 13 begrænse sin anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen.

Randers Kommunes regulativer og forskrifter på affaldsområdet og den generelle lovgivning vurderes, at være tilstrækkelig til at sikre, at der ikke sker en væsentlig miljøpåvirkning som følge af husdyrbrugets affaldshåndtering. Desuden vurderes det at affaldshierarkiet samtidigt er iagttaget.

For at sikre et effektivt tilsyn med husdyrbrugets affaldshåndtering er der stillet vilkår om dokumentation for korrekt bortskaffelse af affaldet.

Ophør

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for foranstaltning ved ophør af husdyrproduktionen:

- Den resterende husdyrgødning i kummer og beholdere vil blive fjernet.
- Fodersiloer / foderrum tømmes og rengøres.

³Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

- Staldene vil blive rengjort og spildevandet kørt ud på dyrkede arealer i henhold til lovgivningen.
 - Udtjent inventar og andet metal vil blive leveret til produkthandler.
 - Udtjent elektronisk udstyr vil blive leveret til genbrug.
 - Andet affald vil blive afhændet efter Miljøbeskyttelseslovens forskrifter.
 - Olietanke tømmes.
-
- Døde dyr fjernes.
-
- Gyllebeholderne vil blive fjernet, når de ikke længere er brugbare for denne eller anden bedrift.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Såfremt husdyrproduktionen ophører, forventer Randers Kommune ikke længere at føre rutinemæssigt miljøtilsyn med virksomheden. For at undgå at der opstår forureningsfare og gener i tilfælde af virksomhedens ophør, er der stillet vilkår om, at husdyrgødning, døde dyr, kemikalier og lignende skal bortskaffes/afhændes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Frederiksbergvej 60 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27/03/2017) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandet forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. Herefter vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Offentliggørelse

Offentliggørelse af ansøgningen

Randers Kommune har offentliggjort ansøgningen om miljøgodkendelse på Randers Kommunes hjemmeside, randers.dk den 16. august 2022. I den forbindelse er der ikke indkommet bemærkninger eller anmodninger om tilsendelse af udkast til miljøgodkendelse.

Partshøring

Orientering om udkast til miljøgodkendelse har været fremsendt til ejere/medejere samt beboere af beboelser inden for lugtkonsekvensområde (1.490 m) og DN lokalafdeling.

Orienteringen blev fremsendt den 7. december 2022. Fristen til at kommentere udkastet var den 9. januar 2023. Der er modtaget bemærkninger fra 22 personer fra i alt 12 husstande. Hovedparten af bemærkningerne vedrører trafik / transport på Frederiksbergvej. Desuden er der bemærkninger til lugt- og støjgener, samt udtrykt bekymring over værdiforringelser af ejendomme i området og en generel betragtning over balancen mellem natur og landbrug.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af vilkår eller vurderinger. Vedrørende transport, natur, lugt og støj henvises til de pågældende afsnit i miljøgodkendelsen. Husdyrbrugloven omfatter ikke forhold vedrørende værdiforringelser af naboejendomme, hvorfor det ikke er inddraget i sagsbehandlingen.

Offentliggørelse af godkendelsen

Godkendelsen bekendtgøres på Randers Kommunes hjemmeside www.randers.dk den 13. januar 2023, som er godkendelsens dato.

Følgende er underrettet om godkendelsen:

- Ansøger
- Konsulent
- Parter
- Danmarks Naturfredningsforening, dnranders-sager@dn.dk
- DN lokalafdeling v. Christian Halgreen, christian@halgreen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lokalafdeling, jankarnoe@gmail.com
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Lokalafdelingen Dansk Ornitologisk Forening, randers@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, TRnord@stps.dk

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. Husdyrbruglovens § 76.

Hvem kan klage?

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- afgørelsens adressat,
- miljø- og fødevarerministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt, og
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- Foreninger og organisationer som nævnt i Husdyrlovens §§ 85-87

Hvordan klager jeg?

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes herefter gennem Klageportalen til Randers Kommune.

Klagen skal være indgivet inden fire uger efter denne afgørelse er meddelt - **senest den 10. februar 2023**. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for Randers Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort på Klageportalen.

Du kan læse mere om klagens behandling på [Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside](#).

Kan jeg blive fritaget for brug af Klageportalen?

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning herom til Randers Kommune via e-mail landbrug@randers.dk eller med almindelig post til Randers Kommune, Teknik og Miljø, Laksetorvet, 8900 Randers C, att. Landbrug. Randers Kommune videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som beslutter, om du kan blive fritaget.

Må tilladelse udnyttes, hvis den påklages?

Når en klage modtages i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, bliver der oprettet en sag i nævnets journalsystem.

Sagens parter orienteres om Miljø- og Fødevarerklagenævnets sagsbehandlingstid, om persondataloven og om frist for fremsættelse af yderligere bemærkninger til sagen.

En klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen straks kan tages i brug, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve afgørelsen.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt jf. Husdyrlovens § 90.

Selvom der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Beplantning

Bilag 3: Stald-tegninger

Bilag 4: Lugtberegning med placering af ventilationsafkast

Bilag 5: Miljøkonsekvensrapport